

NORMATIVNA DATOTEKA NAZIVA HRVATSKIH NAKLADNIKA DEFINIRANJE SADRŽAJA I MOGUĆNOSTI KORIŠTENJA

AUTHORITY FILE OF CROATIAN PUBLISHERS' NAMES DEFINING OF CONTENT AND USAGE POSSIBILITIES

Davorka Pšenica

Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb
dpsenica@nsk.hr

Tomica Vrbanc

Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb
tvrbanc@nsk.hr

Sažetak

U radu se obrazlaže potreba za izradom normativnih zapisa¹ za nazive hrvatskih nakladnika tiskanih i elektroničkih publikacija u svrhu univerzalne bibliografske kontrole te izražavanja vrste udjela u izradi i objavljivanju publikacija, izrade kazala naziva nakladnika za sekundarne publikacije kao što su Knjige u tisku i Hrvatska bibliografija. Niz A, Knjige što ih izdaje Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, te u svrhu sustavnog pretraživanja nakladnika u katalogu NSK u sustavu CROLIST.

Prikazat će se struktura UNIMARC zapisa pregledne kataložne jedinice za naziv nakladnika koji sadrži sve potrebne elemente za njegovu identifikaciju. Ukazat će se na probleme pri određivanju oblika jedinstvene odrednice i mogućnost primjene pravila odabira oblika korporativne odrednice prema *Pravilniku i priručniku za izradbu abecednih kataloga*.

Ovako opisana izrada normativnih zapisa za nazive nakladnika mogla bi se smatrati početkom izgradnje baze podataka hrvatskih nakladnika koja bi se koristila dvojako. Prvo, kao dio kataloga NSK objedinjavala bi nakladničku produkciju pojedinog nakladnika, te davala podatke o različitim oblicima naziva nakladnika, promjenama naziva i pripadajućim nizovima ISBN-brojeva za svakog nakladnika.

Drugo, postojanje elektroničke adrese nakladnika u normativnom zapisu omogućilo bi preko WebPAC-a povezivanje s mrežnim stranicama nakladnika s količinom i aktualnošću podataka koja ovisi o onome tko ih izrađuje i održava, te sa svim pogodnostima koje pružaju mrežni izvori (ažurnost, interaktivnost, multimedijски sadržaji, elektronička kupovina itd.). Izradom dodatnog pristupa normativnim zapisima u obliku popisa nakladnika na mrežnim stranicama Nacionalne i sveučilišne knjižnice, na jednom bi se mjestu mogli

¹ U radu se koriste termini "normativna datoteka", "normativni zapisi" itd. umjesto termina "pregledne kataložne jedinice", "pregledni zapisi" itd. Ovime želimo dati prijedlog i prilog raspravi o terminologiji vezanoj uz ovu vrstu zapisa koji su, nažalost, pomalo zakašnjeli, budući da su u vrijeme dovršavanja ovog rada pripreme za objavljivanje hrvatskih prijevoda novih izdanja IFLA-inih standarda *Guidelines for authority records and references* i *UNIMARC manual: authorities format* već bile u završnoj fazi.

okupiti svi relevantni podaci korisni za knjižnice, nakladnike, knjižare, antikvarijate, distributere knjiga i krajnje korisnike te nadomjestio nedostatak integralnog online adresara hrvatskih nakladnika.

Ključne riječi: normativna kontrola, normativne datoteke, nakladnici, UNIMARC: format za pregledne zapise, WebPAC

Summary

The paper is an attempt to explain the need for creating authority records for names of Croatian publishers of printed and electronic publications for the purpose of the Universal Bibliographic Control, to show the nature of share in creating and publishing of publications, and for creating indexes of the names of publishers in secondary publications of National and University Library in Zagreb (NUL): CIP – Books in Print and Croatian National Bibliography – series A. The use of these authority records is also for systematic searching of publishers' names in the NUL catalogue, CROLIST system.

The paper also presents the structure of the authority record for the name of publisher in UNIMARC authority format with all necessary elements for the identification of the publisher. It indicates possible problems in establishing the form of uniform heading and possibilities for application of the rules for choosing the form of corporate heading from the national cataloguing rules (*Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga*).

The creation of such described authority files for Croatian publishers' names could be the beginning of the shaping of the more encompassing Croatian publishers' database, which could be used in two ways. Firstly, as a part of NUL's catalogue, it will collocate all production of one publisher, give information about different forms of publishers' names, changes of names and series of ISBN numbers for that publisher.

Secondly, as authority files would include also address of electronic location, it would enable via Web-PAC the connection with publishers' web-sites. These sites would also contain information the quantity and actuality of which would depend on the person who creates and maintains them, and offer all advantages of Internet resources, such as up-to-date information, interactive contents, multimedia, e-shopping etc. Enabling additional access to authority records through list of publishers on NUL's web-sites, it could also be possible to collect together all relevant information useful for libraries, publishers, book-shops, antiquaries, distributors and end-users, and in such way it would compensate the lack of integral on-line directory of Croatian publishers.

Keywords: authority control, authority files, publishers, UNIMARC: authorities format, WebPAC

1 Nakladnici u Hrvatskoj

Potreba izrade normativne datoteke nakladnika kao dio kataloga Nacionalne i sveučilišne knjižnice pokazala se u okviru suradnje s nakladnicima na programu CIP – Katalogizacija u publikaciji koji se u Knjižnici kontinuirano provodi od 1990. godine.² Svrha je CIP-a izrada kataložnih zapisa za knjige čije je izlaženje u tijeku

² Katalogizacija u publikaciji sprovodi se u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici od 1984. godine kada je napravljen prvi ugovor sa *Školskom knjigom*. CIP-zapisi izrađivali su se samo za one nakladnike s kojima je napravljen ugovor o suradnji na programu CIP. Taj se broj iz godine u godinu povećavao, ali sustavno, na nacionalnoj razini, program CIP počeo se provoditi 1990. godine uspostavljanjem Službe za CIP.

kako bi se sustavno pratila izdavačka produkcija u Hrvatskoj. U Službi za CIP od početka je bilo potrebno voditi evidenciju nakladnika kao i točno navođenje njihova naziva u publikaciji radi što kvalitetnije izrade CIP-zapisa.

Usporedo s uspostavom Službe za CIP u NSK kao središnje službe za provođenje programa CIP na nacionalnoj razini, događaju se i velike promjene u nakladništvu. Naime, početkom 1990-ih godina započinje proces privatizacije koji je u velikoj mjeri zahvatio nakladništvo. Dapače, za razliku od ostalih sektora, nakladništvo doživljava pravi "boom" pojavom malih privatnih nakladničkih kuća što pokazuje iz godine u godinu, sve veći broj registriranih nakladnika. Tako je 1990. godine u Hrvatskoj bilo registrirano oko 400 nakladnika, ali su nakladničkom scenom dominirale državne tvrtke kao što su *Mladost*, *Školska knjiga*, *Naprijed* i drugi. Godine 1997. taj je broj porastao na 2.064 nakladnika, a 2000. godine imamo 3.182 registrirana nakladnika.³ Nakladnička scena još je uvijek dinamična pa danas, prema podacima Ureda za ISBN u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, bilježimo već preko 4.600 registriranih nakladnika. Ova brojka ipak ne odražava stvarnu situaciju jer jedan dio nakladnika više ne objavljuje te u tom smislu govorimo o "živim i mrtvim" nakladnicima.

Sukladno s porastom broja nakladnika raste i broj objavljenih naslova. Godine 1995. objavljeno je 2.778 naslova, 1997. 3.566 naslova, a 2003. godine broj se povećao i prešao još donedavno nezamislivu granicu od preko 5.000 naslova.

No, ipak, da bismo bolje razumjeli nakladničku scenu, valja najprije protumačiti pojmove *nakladnik* i *izdavač*. Prema definiciji Eve Verone u *Pravilniku i priručniku za izradbu abecednih kataloga* (u daljnjem tekstu *Pravilnik i priručnik*), nakladnik je "fizička osoba ili korporativno tijelo koje se brine o izdavanju jedinice bibliotečne građe te snosi troškove njezina izdavanja i tiskanja",⁴ a izdavač "korporativno tijelo koje pokreće izdavanje neke jedinice bibliotečne građe a ne snosi troškove za njezinu izradbu..."⁵ Međutim, danas su pojmovi nakladnik i izdavač gotovo sinonimi jer je nakladnik, dakle onaj koji financira izdavanje neke knjige, ujedno i izdavač, iako postoje primjeri u kojima ove dvije funkcije dijele dvije pravne osobe.

S obzirom na udio nakladništva u cjelokupnom djelovanju, uočavamo nakladnike kojima je to primarna djelatnost i nakladnike kojima je to sekundarna djelatnost. U primarne nakladnike ubrajamo trgovačka društva, dakle one kojima je to osnovna djelatnost. Fakulteti i razni instituti, kao i tijela državne i lokalne uprave koji imaju stalna ili povremena izdanja također su nakladnici, ali je njima to sekundarna djelatnost. Treću kategoriju čine oni koji povremeno ili vrlo rijetko objavljuju, a to su uglavnom izdanja u vlastitoj nakladi (tzv. samizdati), razne udruge, župni uredi i sl.

S obzirom na broj objavljenih naslova tijekom jedne godine, nakladnike još dijelimo na velike, srednje i male. Među najveće nakladnike ubrajaju se oni koji su objavili tijekom godine preko 100 naslova kao što su *Školska knjiga*, *Profil*

³ Živković, Daniela. Elektronička knjiga. Zagreb : Multigraf, 2001. Str. 168-169.

⁴ Verona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga : prvi dio : odrednice i redalice. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1986. Str. 382.

⁵ Isto, str. 380.

International, Algoritam, Alfa, Znanje, Mozaik knjiga i još poneki. Srednji su oni koji bilježe 50 do 100 naslova, a mali koji objave desetak naslova godišnje.

Nakladnici žive, dolaze i odlaze, mijenjaju svoje nazive, nazive nizova, urednike, adrese i telefone, i mijenjaju ili šire svoj izdavački profil.

Navedene brojke poslužile su nam samo za ilustraciju brojnosti i šarolikosti te i takve nakladničke scene kako bismo istaknuli potrebu i važnost normiranja naziva nakladnika.

2 Zašto normativna datoteka nakladnika?

Uloga normativnih zapisa za imena, odnosno nazive⁶ nakladnika u okviru knjižničnog kataloga proizlazi iz osnovnih funkcija kojima normativni zapisi služe u nekom katalogu. Na pitanje koja je osnovna svrha normativnih zapisa, Françoise Bourdon u svom izlaganju na 67. IFLA-inoj konferenciji odgovara kako oni "služe katalogizatorima kao pomoć pri utvrđivanju i upravljanju pristupnicama bibliografskim zapisima u određenom katalogu", a korisnicima kao "pomoć u pretraživanju, ali i kao dodana vrijednost koja poboljšava bibliografsku informaci-ju".⁷ Normativni zapisi za nazive nakladnika obavljat će i drugu navedenu ulogu, jer će omogućiti kvalitetnije pretraživanje prema nazivima nakladnika, a također će, davanjem dodatnih informacija o nakladnicima, poboljšavati i proširivati biblio-grafsku informaciju koju daje katalog.

Međutim, prvotna je funkcija normativnih zapisa u tome da služe kao "pomoć pri utvrđivanju i upravljanju pristupnicama bibliografskim zapisima". Kako se pristupnica u katalogu definira kao svako ime/naziv, termin, kod ili slično pod kojim se bibliografski zapis može naći,⁸ treba reći da se ovdje radi o kontroliranim pristupnicama, što su u tradicionalnom katalogu odrednice kataložnih jedinica. Odrednice imaju važnu ulogu u ostvarivanju glavnih zadataka kataloga, posebno drugog zadatka kataloga kako ga definiraju Pariška načela, a to je: okupljanje svih djela određenog autora i okupljanje svih izdanja određenog djela.⁹ Ovaj zadatak odgovara drugom zadatku abecednog kataloga definiranom u našem kataložnom pravilniku, prema kojem "abecedni katalog mora za određeno djelo dati pregled svih njegovih izdanja, prijevoda, preradbi i sl." i trećem zadatku prema kojem katalog "mora dati pregled svih jedinica bibliotečne građe koje sadrže djela određenog autora".¹⁰ Ostvarivanjem zadatka okupljanja, preko kojeg katalog "vodi"

⁶ Imena se odnose na individualne nakladnike, a nazivi na korporativne nakladnike. U daljnjem će se tekstu zbog jednostavnosti koristiti samo izraz "naziv nakladnika", koji će se odnositi i na imena individualnih nakladnika.

⁷ Bourdon, Françoise. Functional requirements and numbering of authority records (FRANAR) : to what extent authority control can be supported by technical means? <http://www.ifla.org/IV/ifla67/papers/096-152ae.pdf> (2004-03-05)

⁸ Definicija pristupnice (*access point*) prema: Guidelines for authority records and references. 2nd ed. München : K. G. Saur, 2001. Str. 2.

⁹ Načela prihvaćena na Međunarodnoj konferenciji o načelima katalogizacije, Pariz, listopad 1961.

// Vjesnik bibliotekara Hrvatske 7, 3-4(1961), 171-176.

¹⁰ Verona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga : prvi dio : odrednice i redalice, str. 13.

korisnika od jedne bibliografske jedinice na ostale jedinice koje su joj po nekom kriteriju slične (autor, naslov, predmet), katalog dobiva na kvaliteti i funkcionalnosti za korisnika. Uvođenjem naziva nakladnika kao odrednice sporedne kataložne jedinice u bibliografskim zapisima za izdanja hrvatskih nakladnika proširio bi se zadatak okupljanja na taj način da bi katalog okupljao sva izdanja određenog nakladnika.¹¹

Navedeni zadaci kataloga važni su, kako za tradicionalne, tako i za suvremene računalne kataloge i bibliografske baze podataka. O nakladniku kao svojstvu (*attribute*) vezanom uz entitet "pojavi oblik" (*manifestation*) govori i model entitet-odnos definiran u IFLA-inoj studiji *Functional requirements for bibliographic records*, gdje je nakladnik definiran kao "osoba, grupa ili organizacija navedena na pojavnom obliku kao odgovorna za izdavanje, distribuciju ili stavljanje u promet pojavnog oblika".¹² Ova je definicija bliska definiciji nakladnika iz ISO norme 1086-2001, po kojoj je nakladnik "osoba ili korporativno tijelo koje je odgovorno za proizvodnju i raspačavanje dokumenta".¹³ U njoj se također koristi pojam odgovornosti za izdavanje, iz čega proizlazi da bi se u bibliografskom smislu pojam odgovornosti za djelo, kako ga definira *Pravilnik i priručnik*,¹⁴ mogao proširiti i na nakladnike. Mogućnost bilježenja naziva nakladnika kao sekundarnog podatka o odgovornosti i vezivanje za normativne zapise u polju 712 spominje i *Priručnik za UNIMARC: bibliografski format*.¹⁵ U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici ova se mogućnost koristi u obradi serijskih publikacija za potrebe Hrvatske bibliografije. Niz C, Serijske publikacije¹⁶ i u obradi građe za dopunjeno izdanje bibliografije hrvatskih latinista, koje se priprema u Zbirci starih i rijetkih knjiga.¹⁷ Također, treba spomenuti da se u okviru rada IFLA-ine Radne grupe za minimalnu razinu normativnih zapisa i ISADN još 1998. godine pojavilo mišljenje kako je potrebno "preispitati vrste preglednih kataložnih jedinica i razmotriti mogućnost uključivanja kontroliranih oblika naziva nakladnika".¹⁸

¹¹ Proširivanje osnovnih zadaća kataloga uvođenjem dodatnih pristupnica primjenjuje se u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u katalogiziranju starih knjiga. O tome vidjeti u: Katić, Tinka. Primjena formata UNIMARC pri katalogizaciji starih knjiga : praksa Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 3-4, 39(1996), 45.

¹² Functional requirements for bibliographic records : final report / IFLA Study Group on the Functional Requirements for Bibliographic Records ; approved by the Standing Committee of the IFLA Section on Cataloguing. <http://www.ifla.org/VII/s13/frbr/frbr.pdf> (2004-03-05). Str. 42. Prijevod termina "manifestation" kao "pojavi oblik" upotrijebljen je ovdje u suglasnosti s Tinkom Katić, čiji je prijevod ovog standarda u tisku.

¹³ Hrvatska norma HRN ISO 1086 : Informacije i dokumentacija – Naslovni listovi knjiga. 2. izd. Zagreb : Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo, 2001. Str. 4.

¹⁴ Verona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga : drugi dio : kataložni opis. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1983. Str. 78.

¹⁵ Priručnik za UNIMARC : bibliografski format / prevela i priredila Mirna Willer. 2. hrv. izd. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica ; Hrvatsko knjižničarsko društvo, 1999. Str. 712-1.

¹⁶ Vidjeti elektroničko izdanje Hrvatske bibliografije. Niz C, Serijske publikacije na portalu za tekuće bibliografije: <http://www.nsk.hr/bibliografije/index.html> (2004-03-05)

¹⁷ Vidjeti: "O katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice" na portalu CROLIST-a: <http://www.nsk.hr/opac-crolist/crolist.html> (2004-03-05)

¹⁸ Willer, Mirna. Rad na međunarodnoj dostupnosti zapisa preglednih kataložnih jedinica : 1995.-1998. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 42, 1-4(1999), 56.

3 Načela utvrđivanja jedinstvene odrednice

3.1 Pravila za izbor i oblik odrednica i uputnica

Okupljanje bibliografskih jedinica prema nazivima nakladnika, kao jedna od glavnih funkcija normativne datoteke, ostvaruje se utvrđivanjem jedinstvene odrednice za naziv nakladnika. Zbog toga je potrebno na početku odrediti na kojim će se načelima temeljiti postupak utvrđivanja jedinstvene odrednice. Primijenit će se osnovna načela koja nacionalni kataložni pravilnik propisuje za utvrđivanje jedinstvenih odrednica za nazive korporativnih tijela i imena individualnih autora. Tako će se za nazive korporativnih nakladnika primijeniti načelo sadržano u članu 135, točka 2: "*Kao jedinstvena odrednica uzima se, u pravilu, izvorni naziv korporativnoga tijela, tj. naziv kojim se tijelo u svojim publikacijama pisanima izvornim jezikom najčešće identificira.*" Uzimat će se u obzir i neki navedeni izuzeci od ovog pravila, kao što je to izostavljanje izraza koji označavaju pravni značaj (čl. 145/6). Za individualne nakladnike primijenit ćemo načelo iz člana 85/2: "*... kao jedinstvena odrednica uzima (se) ime po kojem je autor općenito poznat, tj. ime i oblik imena kojim se autor u izdanjima svojih djela na izvornom jeziku najčešće identificira, ili ... ime i oblik autorova imena koji je u biografskim, bibliografskim i drugim opće priznatim priručnicima ušao u opću upotrebu*".

Kao pomagala za utvrđivanje naziva nakladnika koristit će se i dodatni izvori podataka, kako to preporuča i naš kataložni pravilnik.¹⁹ Kad se po načinu na koji se nakladnik identificira na svojim publikacijama jedinstvena odrednica ne može jasno odrediti, kao dodatni izvor podataka koristit će se podaci hrvatskog Ureda za ISBN, a za službene nazive nakladnika dostupne poslovne i druge baze podataka,²⁰ kao i mrežne stranice nakladnika.

3.2 Dodatna pravila za nazive nakladnika

Budući da se među nazivima nakladnika pojavljuju neki specifični oblici, a i načini navođenja tih naziva unekoliko se razlikuju od navođenja naziva korporativnih tijela koja su obuhvaćena *Pravilnikom i priručnikom*, predložiti ćemo ovdje neka pravila za pojedine vrste naziva nakladnika, i moguća rješenja za neke primjere naziva.

3.2.1 Nekarakteristični izrazi na početku naziva nakladnika

Najčešći oblik naziva nakladnika koji se u nas pojavljuje sastoji se od nekarakterističnog, općeg izraza kao što su Naklada, Nakladni zavod, Edicija i sl. i karakterističnog dijela naziva – Ljevak, Slap, Jurčić, MD, Lukom, Božičević itd.

¹⁹ Verona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga : prvi dio : odrednice i redalice, str. 213.

²⁰ Npr., Poslovna Hrvatska 2004. Zagreb : Zavod za poslovna istraživanja, 2004. [CD-ROM]

Za ovakve oblike naziva *Pravilnik i priručnik* preporučuje²¹ da se kao jedinstvena odrednica uzima kraći naziv, tj. odrednicom postaje specifični dio naziva, a za puni oblik naziva izrađuje se opća uputnica. Ovakav postupak vrijedi u dva slučaja, tj. opravdavaju ga dva razloga: ako specifični dio naziva “jasno određuje značaj i zadatke tijela” i ako je po tom dijelu naziva “općenito i poznato”, *Pravilnik i priručnik* predviđa i iznimke, kada puni naziv postaje jedinstvenom odrednicom.²²

Međutim, smatramo potrebnim da se za ove vrste naziva za jedinstvenu odrednicu uzima puni naziv. Prije svega, ovi opći, nekarakteristični izrazi sastavni su dio naziva nakladnika koji se pojavljuje na publikacijama, a najčešće su i dio službenog naziva nakladnika. Također, smatramo da se i u krugu korisnika ovi izrazi doživljavaju kao sastavni dio naziva, pa se i u pretraživanju koriste kao početak naziva. Dakle, Naklada Ljevak, Naklada Slap itd.

3.2.2 Naziv sjedišta kao zadnji dio naziva nakladnika

Naziv sjedišta koji se nalazi na kraju naziva korporativnog tijela ne smatra se prema *Pravilniku i priručniku* sastavnim dijelom naziva, već postaje dopuna korporativnoj odrednici, osim u slučajevima kada je smisla tako povezan s prethodnim dijelom naziva da se ne može odvojiti.²³ Postoji, međutim, vrsta naziva nakladnika u kojima je onaj dio koji ostaje kad se odvoji naziv sjedišta previše općenit, tj. nedovoljno određen da identificira tog nakladnika. Takvi su, na primjer, nazivi osnovnih škola: *Osnovna škola Sela*, *Osnovna škola Opuzen* itd., ili nazivi radio-postaja: *Radio Sisak*, *Radio Velika Gorica* itd. Naš je prijedlog da se u takvim slučajevima ostavlja naziv sjedišta kao sastavni dio naziva, te se ne ponavlja kao dopuna korporativnoj odrednici.

3.2.3 Akronimi

Poseban problem kod normiranja naziva nakladnika predstavljaju akronimi. U ovom širokom području možemo razlikovati više vrsta akronima: lažne akronime koji grafičkim načinom prikazivanja (pisani velikim slovima) i oblikom naziva pogrešno upućuju na akronim; poluakronime, gdje se naziv sastoji od jedne riječi u kojoj je spojen akronim i puna ili djelomična riječ (npr., CARnet); akronime pisane bez točaka ili s točkama. U potonjem slučaju, predlažemo da se u jedinstvenim odrednicama za akronime pisane s točkama ne stavljaju razmaci nakon točaka (npr., C.A.S.H., V.B.Z.). Kod nakladnika čiji se naziv pojavljuje na publikacijama i u punom obliku i kao akronim, jedinstvena odrednica utvrđuje se prema kriteriju koliko je akronim poznat u krugu korisnika kataloga,²⁴ ali i prema

²¹ Verona, Eva. *Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga* : prvi dio : odrednice i redalice, čl. 144/2 koji propisuje oblik jedinstvene odrednice, i Verona, Eva. *Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga* : drugi dio : kataložni opis, čl. 207/7 za skupinu 4 kataložnog opisa.

²² Verona, Eva. *Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga* : prvi dio : odrednice i redalice, čl. 144/3.

²³ Isto, čl. 139, t. 2 i 3.

²⁴ Isto, čl. 143/1.

važnosti mjesta u publikaciji na kojem se pojavljuje pojedini oblik naziva, tj. prema kriteriju prvenstva glavnih izvora podataka za kataložni opis.²⁵

4 Sadržaj normativnog zapisa u formatu UNIMARC

Normativni zapisi za nazive hrvatskih nakladnika izrađivat će se u normativnoj datoteci Nacionalne i sveučilišne knjižnice u računalnom programu CROLIST, u koji je ugrađen format UNIMARC za pregledne zapise. Sadržaj zapisa za nazive hrvatskih nakladnika bit će, stoga, prikazan prema strukturi formata UNIMARC, tj. prema funkcionalnim blokovima i označiteljima polja.

0-- BLOK ZA IDENTIFIKACIJU

017 Drugi standardni identifikatori

Prijedlog novog polja – vidjeti poglavlje 5.

1-- BLOK KODIRANIH PODATAKA

152 Kataložna pravila

U potpolju \$a upisuje se akronim naziva nacionalnih kataložnih pravila – PPIAK.

2-- BLOK JEDINSTVENIH ODREDNICA

210 Jedinstvena odrednica – korporativni naziv

Polje će sadržavati jedinstvenu odrednicu za korporativnog nakladnika. Navedeni su primjeri za samostalna i podređena korporativna tijela i organe političko-teritorijalnih jedinica.

Primjeri

210 02 \$a Školska knjiga \$c Zagreb

210 02 \$a Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti \$b Razred za društvene znanosti \$c Zagreb

210 02 \$a Društvo hrvatskih književnika \$c Zagreb \$b Istarski ogranak \$c Pula

210 01 \$a Hrvatska \$c Ministarstvo za europske integracije

²⁵ Verona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga : drugi dio : kataložni opis, čl. 188.

200 Jedinstvena odrednica – osobno ime

Sadržavat će jedinstveni oblik imena individualnog nakladnika, prema već navedenim pravilima.

Primjeri

- 200 #1 \$a Nimac \$b Stipe
- 200 #1 \$a Damjanov-Pintar \$b Ljerka
- 200 #1 \$a Cvetnić \$b Vladimir \$c liječnik
- 200 #1 \$a Cvetnić \$b Vladimir \$c šahist

3-- BLOK NAPOMENA

300 Napomena

U ovom polju bilježiti će se neki korisni podaci o djelovanju korporativnih nakladnika, kao što su godina osnutka i prestanka djelovanja nakladnika, spajanja s drugim nakladnikom, promjene naziva, promjene sjedišta i sl.

U slučajevima značajne promjene naziva, tj. službene promjene naziva nakladnika, za svaki naziv nakladnika izrađuje se poseban normativni zapis. Zapisi sadrže unakrsnu uputnicu (u polju 510) za raniji, odnosno kasniji naziv, a u polju opće napomene bilježi se razdoblje u kojem je nakladnik djelovao pod tim nazivom. (Vidjeti primjer za polje 510.)

340 Biografska napomena i napomena o djelatnosti

U novom izdanju *Priručnika za UNIMARC: format za pregledne zapise*, predviđeno je u Bloku napomena polje 340 koje se koristi za bilježenje biografskih napomena i napomena o djelatnosti, a ove su se napomene prije bilježile u polju 830 Opća napomena katalogizatora. Polje se koristi samo u zapisima za osobna i obiteljska imena.

U normativnoj datoteci naziva nakladnika ovo polje koristit će se u zapisima za individualne nakladnike.

4-- BLOK PODATAKA O OPĆIM UPUTNICAMA

Svi oblici naziva kojima se nakladnik identificira na svojim izdanjima, a nisu prihvaćeni kao jedinstveni oblik naziva, unose se u normativni zapis u bloku općih uputnica. To su, npr., prevedeni nazivi nakladnika, varijante naziva koje se pojavljuju na nekim izdanjima, akronimi, drugačije strukturiran naziv kod podređenih tijela, različito korištenje interpunkcije i sl. Ovaj je dio zapisa, uz jedinstvenu odrednicu, najvažniji dio zapisa, preko kojeg se korisnika koji traži nakladnika pod nekom od navedenih varijanti naziva upućuje na jedinstveni oblik naziva, i preko njega dobiva traženu informaciju.

410 Podaci o općim uputnicama – korporativni naziv

Primjeri

210 02 \$a Kršćanska sadašnjost \$c Zagreb

410 02 \$5d \$a KS \$c Zagreb

U gornjem primjeru, kad polje opće uputnice sadrži akronim naziva korporativnog nakladnika, upisuje se kod *d* za akronim u kontrolnom potpolju \$5.

210 02 \$a Filozofski fakultet \$b Zavod za informacijske studije \$c Zagreb

410 02 \$a Zavod za informacijske studije Filozofskog fakulteta \$c Zagreb

210 01 \$a Hrvatska \$b Ministarstvo za europske integracije

410 02 \$a Ministarstvo za europske integracije Republike Hrvatske \$c Zagreb

210 02 \$a V.B.Z \$c Zagreb

410 02 \$a VBZ \$c Zagreb

210 02 \$a Naklada Nediljko Dominović \$c Zagreb

410 02 \$a Naklada Dominović \$c Zagreb

410 02 \$a N. Dominović \$c Zagreb

210 02 \$a Muzej suvremene umjetnosti \$c Zagreb

410 02 \$a Museum of Contemporary Art \$c Zagreb

400 Podaci o općim uputnicama – osobno ime

Primjer

200 #1 \$a Damjanov-Pintar \$b Ljerka

400 #1 \$a Pintar \$b Ljerka Damjanov-

5-- BLOK PODATAKA O UNAKRSNIM UPUTNICAMA

510 Podaci o unakrsnim uputnicama – korporativni naziv

Kad se nakladnik u uzastopnim razdobljima svog postojanja koristi različitim nazivima, tj. kada se radi o značajnijim promjenama naziva, za svaki naziv izrađuje se poseban normativni zapis, što znači da se s njima postupa kao da pripadaju nazivima različitih korporativnih tijela. Zapisi za svaki od tih naziva povezuju se unakrsnim uputnicama za ranije, odnosno kasnije nazive koji se upisuju u polje 510. Osim naziva tijela, polje sadrži kontrolno potpolje \$5 s kodom *a* za raniji naziv, odnosno *b* za kasniji naziv, a u polje opće napomene upisuje se podatak o tome u kojem je razdoblju nakladnik djelovao pod tim nazivom.

Ovakvim postupkom s normativnim zapisima povezanim s bibliografskim zapisima, korisnika koji nije bio upoznat s promjenama naziva u povijesti djelovanja nekog nakladnika upućuje se i na one bibliografske jedinice koje je nakladnik

izdavao pod drugim nazivom/nazivima. Na taj način korisnik dobiva potpuniju informaciju.

Ukoliko bi se normativni zapisi za nazive hrvatskih nakladnika izrađivali i vezali za CIP-zapise, dakle zapise publikacija koje su u pripremi za tisak, informacija o promjeni naziva nakladnika bila bi već u toj fazi vidljiva i upućivala bi korisnike da nova izdanja nakladnika treba tražiti pod novim nazivom.

Primjer 1.1: Fakultet za fizičku kulturu

210 02 \$a Fakultet za fizičku kulturu \$c Zagreb
300 0# \$a Od 2001. god. naziv glasi: Kineziološki fakultet
510 02 \$5 b \$a Kineziološki fakultet \$c Zagreb

Primjer 1.2: Kineziološki fakultet

210 02 \$a Kineziološki fakultet \$c Zagreb
300 0# \$a Do 2001. god. naziv je glasio: Fakultet za fizičku kulturu
510 02 \$5 a \$a Fakultet za fizičku kulturu \$b Zagreb

Primjer 2.1: Golden marketing

210 02 \$a Golden marketing \$c Zagreb
300 0# \$a God. 2003. Golden marketing preuzima Tehničku knjigu, i od tada djeluje pod nazivom Golden marketing – Tehnička knjiga
510 02 \$5 b \$a Golden marketing – Tehnička knjiga \$b Zagreb

Primjer 2.2: Tehnička knjiga

210 02 \$a Tehnička knjiga \$c Zagreb
300 0# \$a God. 2003. Golden marketing preuzima Tehničku knjigu, i od tada djeluje pod nazivom Golden marketing – Tehnička knjiga
510 02 \$5 b \$a Golden marketing – Tehnička knjiga \$c Zagreb

Primjer 2.3: Golden marketing – Tehnička knjiga

210 02 \$a Golden marketing – Tehnička knjiga \$c Zagreb
300 0# \$a Nastaje 2003. god. spajanjem Golden marketinga i Tehničke knjige
510 02 \$5 a \$a Golden marketing \$b Zagreb
510 02 \$5 a \$a Tehnička knjiga \$b Zagreb

8-- BLOK O IZVORU PODATAKA

810 Pronađeni izvor podataka

U ovom polju navode se izvori podataka u kojima su pronađeni oblici naziva iz polja blokova 2-- i 4--, tj. za jedinstvenu odrednicu ili uputnice, a navode se i izvori za ostale podatke u zapisu (napomene, podaci o djelovanju nakladnika i sl.). Publikacije se navode prema skraćenom ISBD opisu, a kao prvi izvor podataka

navodi se ona publikacija za koju je rađen normativni zapis. Ako se normativni zapis radi na temelju predloška za CIP, tj. redakcijskog ili korekturnog otiska publikacije, na kraju opisa navodi se taj podatak, tj. tekst "CIP predložak" u uglatim zagrada. Osim tiskanih publikacija nakladnika za kojeg se radi zapis, navode se korišteni referentni izvori, baze podataka, mrežni izvori i sl.

Primjer

- 210 02 \$a Naklada Nediljko Dominović \$c Zagreb
 410 02 \$a Naklada Dominović \$c Zagreb
 410 02 \$a N. Dominović \$c Zagreb
 810 ## \$a Univerzalna decimalna klasifikacija / prijevod s engleskog Jelica Leščić. Zagreb : Naklada Nediljko Dominović, 2002.
 [CIP predložak]
 810 ## \$a Dioklecijanova palača / Tomislav Marasović. Zagreb : Naklada Dominović ; Buvina, 1994.
 810 ## \$a Katolička crkva, Stepinac i Pavelić / Ivan Mužić. Zagreb : N. Dominović, 1997.

815 Nepronađeni izvor podataka

U ovom polju bilježe se izvori (referentni izvori, baze podataka itd.) u kojima su traženi, ali nisu pronađeni podaci o oblicima naziva nakladnika.

830 Opća napomena katalogizatora

Polje sadrži napomenu katalogizatora koja, za razliku od napomene u polju 300 i biografske napomene u polju 340, nije namijenjena korisniku kataloga. Ovdje se bilježe, ukoliko se ukaže potreba, dodatna pojašnjenja vezana uz postupak utvrđivanja jedinstvene odrednice, kao i podaci dobiveni kroz osobnu, telefonsku ili pismenu komunikaciju s nakladnikom, odnosno sve ono što može biti od koristi katalogizatoru koji unosi, ažurira ili samo provjerava podatke u normativnoj datoteci.

856 Elektronička lokacija i pristup

U drugom izdanju *Priručnika za UNIMARC: format za pregledne zapise*, predviđeno je novo polje koje daje informaciju o lokaciji elektroničkog izvora na kojoj se mogu naći "dodatne informacije ... o entitetu za koji je zapis rađen",²⁶ i koji također daje mogućnost pristupa kroz jedan od osam načina naznačenih indikatorima. Ovaj podatak znatno proširuje opseg informacija koje daje normativni zapis, ali i otvara neka pitanja. Naime, bilo bi potrebno točnije odrediti način korištenja ovog polja, tako da se odrede kriteriji po kojima će se određeni elektronički izvori upisivati u nj. Po našem mišljenju, to bi trebali biti elektronički izvori koji donose mjerodavne, odnosno autorizirane informacije o entitetu za koji

²⁶ UNIMARC manual : authorities format. 2nd revised and enlarged ed. München : K. G. Saur, 2001. Str. 182.

je zapis rađen. Za potrebe normativne datoteke naziva nakladnika to bi bile službene mrežne stranice nakladnika koje se ponekad navode u impresumu izdanja nekih nakladnika, uz ostale podatke o nakladniku (adrese, telefonski brojevi itd.), a u ostalim slučajevima ovaj bi podatak davao sam nakladnik pri slanju zahtjeva za izradu CIP zapisa (tj. u obrascu CIP upitnik za knjige).

Isto tako, bilježenje ovog podatka u normativnim zapisima nužno nameće i potrebu arhiviranja navođenih elektroničkih izvora. Naime, navođenjem elektroničkog izvora u normativnom zapisu korisnika kataloga upućuje se gdje može naći više podataka o entitetu, pa tome izvoru treba osigurati vremenski neograničen pristup. Budući da će se zapisi u normativnoj datoteci nakladnika izrađivati za nazive hrvatskih nakladnika, arhiviranje njihovih mrežnih stranica bilo bi i u službi pohrane i očuvanja nacionalnih elektroničkih publikacija, što je jedan od najvažnijih zadataka Nacionalne i sveučilišne knjižnice kao nacionalnoga bibliografskog središta.²⁷

O mogućnostima koje pruža veza s mrežnim stranicama nakladnika bit će više riječi u poglavlju 7.

Primjer

U zapisu za *Nakladu Jesenski i Turk* sadržaj je polja 856 sljedeći:

856 4# \$u <http://www.jesenski-turk.hr>

Jedinstvena adresa građe (Uniform Resource Locator-URL), upisana u potpolju \$u, osigurava izravan pristup podacima, iako se isti podatak može dobiti istodobnim korištenjem nekoliko drugih potpolja, npr., \$a Naziv domaćina, \$b Broj pristupa, \$d Put itd. Indikator označava način pristupa, u ovom slučaju to je indikator 4 za pristup HTTP-om (Hyper Text Transfer Protocol).

5 Odnos sustava ISBN-a i normativne datoteke za nazive nakladnika

Osim navedenih podataka, u normativnim zapisima za nazive nakladnika uočavamo potrebu i mogućnost bilježenja podatka o karakterističnom dijelu ISBN-a koji se odnosi na nakladnika.

Uspoređujući dva moguća načina pristupa bibliografskim zapisima – preko ISBN-a i preko kontroliranih pristupnica za nazive nakladnika – možemo uočiti njihovu sličnost. Naime, ako su korisniku kataloga poznate prve dvije skupine ISBN-a, a to su identifikator grupe i identifikator nakladnika, on može dobiti podatak o svim izdanjima određenog nakladnika, kojima je dodijeljen ISBN. Na taj način, mogli bismo reći, u pretraživanju je postignuto okupljanje izdanja određenog nakladnika, što je ujedno i glavni zadatak normativnih zapisa za nazive nakladnika. No, zahvaljujući nekim razlozima, pomoću ISBN-a ovaj se zadatak

²⁷ Vidjeti propise o obveznom primjerku u Zakonu o knjižnicama (Narodne novine 105(1997)) i Pravilnik o predaji dobrovoljnog primjerka elektroničke publikacije Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici. <http://www.nsk.hr/izdavaci/obvezni.html> (2004-03-05)

ostvaruje samo djelomično. On bi se mogao ostvariti u potpunosti pod pretpostavkom da je nakladnik označio *sva* svoja izdanja svojim ISBN brojem. To, međutim, nije uvijek slučaj. Na primjer, Međunarodni ured za ISBN preporučuje da se publikacije koje izlaze u sunakladništvu dvaju ili više nakladnika označe samo ISBN-om jednog nakladnika,²⁸ što je najčešće i praksa u našem nakladništvu. Dakle, ona izdanja koja je nakladnik izdao u sunakladništvu ne označivši ih svojim brojem, neće biti moguće okupiti pod njegovim karakterističnim brojem. Drugi razlog djelomičnog okupljanja izdanja jednog nakladnika preko ISBN-a leži u strukturi ISBN-a, koja ovisi o procjeni veličine produkcije (za određenu zemlju, područje ili jezik unutar prve skupine i određenog nakladnika u drugoj skupini brojeva). Budući da je količina brojeva za svaku skupinu brojeva ograničena, nakladniku koji iskoristi sve raspoložive brojeve dodjeljuje se novi niz brojeva, s novim identifikatorom nakladnika. To znači da postoje nakladnici koji imaju dva (ili više) identifikatora preko kojih se okupljaju njihova izdanja. S korisničkog aspekta, postojanje dvaju ili više identifikatora nakladnika predstavlja poteškoću. Jer, teško je pretpostaviti da korisnik zna i pamti karakteristični dio ISBN-a koji pripada određenom nakladniku, a pogotovo ako nakladnik ima više identifikatora. Navedena ograničenja ISBN-a, koja dolaze do izražaja kada ga koristimo kao pristupnicu za okupljanje izdanja jednog nakladnika, iako su razumljiva prisjetimo li se da je funkcija ISBN-a jedinstvena identifikacija *knjige*, odnosno pojavnog oblika (određene omeđene publikacije), a ne nakladnika.

ISBN kao međunarodni sustav ipak bi se mogao staviti u funkciju jedinstvenog označivanja naziva nakladnika kako bi, na neki način, bio dopuna sustava normativne kontrole. Međutim, dok se jedinstvenost može ostvariti preko koncepta jedinstvene odrednice u okviru jednog kataloga i unutar skupnih kataloga jedne zemlje u kojoj se (i ukoliko se) primjenjuju ista kataložna pravila, jedinstvenost na univerzalnoj razini teško je postići. Naime, u posljednjih nekoliko godina moguće je u radu IFLA-inih tijela zamijetiti određeni otklon od načela Univerzalne bibliografske kontrole i koncepta jedinstvene odrednice. Dvije su značajne točke u kojima se odražava ova promjena smjera: pomak od razmjene prema dostupnosti normativnih zapisa koji je učinila Radna grupa za minimalnu razinu zapisa preglednih kataložnih jedinica i ISADN²⁹ i uvođenje novog termina "autorizirana odrednica" (*authorised heading*) umjesto termina "jedinstvena odrednica" (*uniform heading*) u novom izdanju standarda GARR (Guidelines for authority records and references) iz 2001. godine.

Bilježenjem karakterističnog dijela ISBN-a u normativnim zapisima za nazive nakladnika, ISBN bi mogao dobiti funkciju standardnog identifikatora nakladnika te nadomjestiti Međunarodni standardni broj za autorizirane podatke (International Standard Authority Data Number – ISADN), koji se još ne koristi, i za kojeg je predviđeno polje 015 u UNIMARC-u.

²⁸ ISBN users' manual. 4th revised ed. Berlin : International ISBN Agency, 2001. <http://www.isbn-international.org/en/userman/download/ISBNmanual.pdf> (2004-03-05). Str. 7. ISBN users' manual preporučuje da ISBN "dodijeli onaj nakladnik koji je zadužen za distribuciju", iako dopušta da i sunakladnici "mogu dodijeliti svoj ISBN, ako to žele".

²⁹ Vidjeti: Willer, Mirna. Nav. dj., str. 52.

Kako u formatu UNIMARC za pregledne zapise nije predviđeno polje u kojem bi se bilježio podatak ove vrste, smatramo potrebnim predložiti IFLA-inom Stalnom odboru za UNIMARC (Permanent UNIMARC Committee – PUC) dodavanje novog polja. Prijedlog bi se temeljio na polju 017 Drugi standardni identifikator bibliografskog formata, čiji se naziv, a djelomično i opis, može primijeniti na ovakvu vrstu podatka u normativnim zapisima. Prema definiciji u četvrtom osuvremenjenom izdanju *Priručnika za UNIMARC: bibliografski format*,³⁰ ovo polje “sadrži standardni broj ili kod koji je objavljen na jedinici, a koji nije prikladan za drugo polje”.

Primjer

Prijedlog polja i potpolja u zapisu za *Nakladu Jesenski i Turk*:

017 71 \$a 953-6483
\$2 ISBN

017 71 \$a 953-222
\$2 ISBN

Identifikatorom 71 označava se da je izvor standardnog broja specificiran i naveden u potpolju \$2, i da nema razlike između broja ili koda u obliku čitljivom oku i skeniranom obliku.

6 Povezivanje bibliografskog i normativnog zapisa

Kako bi se objasnilo funkcioniranje, tj. uloga povezivanja bibliografskih i normativnih zapisa, prikazat ćemo primjere potpunih bibliografskih zapisa iz kataloga Nacionalne i sveučilišne knjižnice, koji sadrže sve pripadajuće veze prema normativnim zapisima, uključujući i zapis za naziv nakladnika. Prikazat će se i pripadajući normativni zapisi za nazive nakladnika koji sadrže sve elemente predložene u ovom radu.

Primjer 1

Prikazan je potpuni bibliografski zapis za izdanje korporativnog nakladnika – *Hrvatsko knjižničarsko društvo*, u kojem se veza s normativnim zapisom za naziv nakladnika ostvaruje preko polja 712 Naziv korporativnog tijela – sekundarna odgovornost, koje u potpolju \$3 sadrži identifikator normativnog zapisa, a u potpolju \$4 kod za vrstu autorstva 650 što označava nakladnika.

U primjeru nisu navedena polja 702 za sve zastupljene autore i urednice.

³⁰ UNIMARC manual : bibliographic format. 2nd ed. München : Saur, 1994. Update 4 (2002). Str. 017-1.

Bibliografski zapis:

- 001 420912039
- 010 ## \$a 953-6001-13-6
- 020 ## \$a HR
- \$b HC02-3092
- 020 ## \$a HR
- \$b HK02-2132
- 100 ## \$a 20020912d2002#####y0hrvy0191####ba
- 101 0# \$a hrv
- \$d eng
- 102 ## \$a HR
- \$b H
- 105 ## \$a a#####100yy
- 200 1# \$a 5. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji, [Rovinj, 28. do 30. studenog 2001.]
- \$e mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture
- \$e zbornik radova
- \$f uredile Mirna Willer i Tinka Katić
- \$g [prijevod na engleski jezik Iva Šrot]
- 210 ## \$a Zagreb
- \$c Hrvatsko knjižničarsko društvo
- \$d 2002.
- \$e Zagreb
- \$g Kratis
- 215 ## \$a 289 str.
- \$d 24 cm
- 225 2# \$a Izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva
- \$v knj. 29
- 300 ## \$a Nakl. 700 primj
- 314 ## \$a Zastupljeni autori: Želimir Laszlo, Aleksandra Horvat, Dora Bošković, Hrvoje Stančić, Irena Pilaš, Tinka Katić, Mirna Willer, Ana Barbarić, Radovan Vrana, Koraljka Golub, Robert Ravnić, Sofija Klarin, Damir Pavelić, Vedrana Juričić, Lana Križaj, Goran Zlodi, Ana Skrletović, Domagoj Maroević, Zoran Svrtan, Andrea Klobučar, Višnja Zgaga, Nikola Albaneže, Sanjica Faletar, Srna Vuković-Mottl, Snježana Radovanlija Mileusnić, Markita Franulić, Alemka Belan-Simić, Krešimir Pintarić, Irena Kolbas, Dijana Machala, Jagoda Matovina, Đurđa Sorić, Ljiljana Desanić, Antonija Jergović, Koraljka Jurčec Kos, Dubravka Tomljanović
- 320 ## \$a Bibliografija uz pojedine radove
- 320 ## \$a Predmetno kazalo / Jelica Leščić
- 320 ## \$a Summaries
- 410 #1 \$1 001430404061
- 532 11 \$a Peti seminar Arhivi, knjižnice, muzeji, [Rovinj, 28. do 30. studenog 2001.]

- 606 ## \$3 990127102
 - \$a Kulturne ustanove
 - \$y Hrvatska
 - \$x Suradnja
- 675 ## \$a 930.25(497.5)(063)
- 675 ## \$a 02(497.5)(063)
- 675 ## \$a 069(497.5)(063)
- 710 12 \$3 220912075
 - \$a Seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture
 - \$d 5
 - \$f 2001
 - \$e Rovinj
- 712 02 \$3 990427007
 - \$a Hrvatsko knjižničarsko društvo
 - \$c Zagreb
 - \$4 650
- 801 #0 \$a HR
 - \$b NSK
 - \$g HR PPIAK

Normativni zapis:

Normativni zapis preuzet je iz normativne datoteke Nacionalne i sveučilišne knjižnice i nadopunjen predloženim poljima za zapise naziva hrvatskih nakladnika. Zapis sadrži, uz ostalo, unakrsnu uputnicu za prethodni naziv nakladnika i napomenu o promjeni naziva. Zapis za srodnu odrednicu ne navodi se.

- 001 990427007
- 017 71 \$a 953-6001
 - \$2 ISBN
- 017 71 \$a 86-80745
 - \$2 ISBN
- 100 ## \$a 19990427ahrvy0191####ba
- 152 ## \$a PPIAK
- 210 02 \$a Hrvatsko knjižničarsko društvo
 - \$c Zagreb
- 300 0# \$a Do 1997. naziv glasi: Hrvatsko bibliotekarsko društvo
- 410 02 \$a Croatian Library Association
 - \$c Zagreb
- 410 02 \$a HKD
 - \$c Zagreb
 - \$5 d
- 510 02 \$a Hrvatsko bibliotekarsko društvo
 - \$c Zagreb
 - \$5 a
- 675 ## \$a 02
 - \$c knjižničarstvo

- 675 ## \$a 061.2
\$c društva
- 801 #0 \$a HR
\$b NSK
- 810 ## \$a Vjesnik bibliotekara Hrvatske / [glavna i odgovorna urednica, editor-in-chief Dora Sečić]. Zagreb, god. 40, br. 1/2 (1997).
- 810 ## \$a 5. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji, [Rovinj, 28. do 30. studenog 2001.] : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture : zbornik radova / uredile Mirna Willer i Tinka Katić. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2002.
- 810 ## \$a Knjiga, knjižnice, nakladnici i zakoni : sažeci / Međunarodni kolokvij o pravnom položaju knjige, knjižnica i nakladništva u Republici Hrvatskoj, Zagreb, 1996. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1996.
- 856 4# \$u <http://www.hkdrustvo.hr>

Primjer 2

Prikazan je bibliografski zapis za izdanje individualnog nakladnika koji je ujedno i autor djela. Veze s istim normativnim zapisom za osobno ime uspostavljene su u dva polja – u polju 700 Osobno ime – primarna odgovornost i u polju 702 Osobno ime – sekundarna odgovornost. U potpolju \$4 naveden je kod za vrstu autorstva 490, što se koristi za osobe koje imaju odobrenje za tiskanje i izdavanje.³¹

Bibliografski zapis:

- 001 431028147
- 010 ## \$a 953-96959-0-2
- 020 ## \$a HR
\$b HC03-3700
- 100 ## \$a 20031028d2004#####y0hrvy0191####ba
- 101 0# \$a hrv
- 102 ## \$a HR
\$b H
- 105 ## \$a y#####000yy
- 200 1# \$a Jedinstveni model materije
\$f Ivan Enc
- 205 ## \$a 3. dopunjeno izd
- 210 ## \$a Petrinja
\$c I. Enc
\$d 2004.
\$e Zagreb
\$g JAN grafičke usluge
- 215 ## \$a V, 154 str.
\$d 21 cm

³¹ U hrvatskom prijevodu drugog izdanja Priručnika za UNIMARC : bibliografski format pogrešno je naveden kod 480, što je kod za pisca libreta.

300 ## \$a Tumač nekih pojmova: str. 141-153
 320 ## \$a Bibliografija: str. 154
 606 ## \$3 240324082
 \$a Materija
 \$x Popularni prikaz
 675 ## \$a 530.1(02.062)
 700 #1 \$3 910729043
 \$a Enc
 \$b Ivan
 702 11 \$3 910729043
 \$a Enc
 \$b Ivan
 \$4 490
 801 #0 \$a HR
 \$b NSB
 \$g HR PPIAK

Normativni zapis:

Normativni zapis za osobno ime ovog autora i nakladnika, uz uobičajene elemente, sadrži i predložene dopune.

001 910729043
 017 71 \$a 953-96959
 \$2 ISBN
 100 ## \$a 19910729ahrvy0191####ba
 152 ## \$a PPIAK
 200 #1 \$a Enc
 \$b Ivan
 300 0# \$a Autor piše i pod pseudonimom A. Belen
 340 ## \$a Hrvatski književnik, nakladnik, bavi se teorijskom fizikom
 400 #1 \$a Belen
 \$b A.
 \$5 e
 675 ## \$a 886.2
 \$c hrvatska književnost
 675 ## \$a 53
 \$c fizika
 801 #0 \$a HR
 \$b NSB
 810 ## \$a Materija i efekti života / Ivan Enc. Petrinja, 1999.
 810 ## \$a Abecedni katalog NSK do 1975. g.
 815 ## \$a Abecedni katalog NSK od 1976. g.

7 Mogućnosti korištenja normativne datoteke nakladnika

Kako je navedeno na početku ovog rada, jedna je od funkcija normativnih zapisa da služe korisnicima kao pomoć u pretraživanju. Stoga će se u nastavku opisati koje mogućnosti daje normativna datoteka nakladnika pri pretraživanju WebPAC-a Nacionalne i sveučilišne knjižnice.³² Pretraživanje je obavljeno prema nazivu nakladnika, kakvo bi se moglo ugraditi u postojeću verziju ovog kataloga. Mogućnosti korištenja opisane su u nastavku, a ilustriraju ih zasloni prikazani u Prilogu.

Postavljen je upit unošenjem skraćenog oblika naziva nakladnika *Jesenski i Turk* (Zaslon 1).

Kao rezultat pretraživanja, korisnik se upućuje na jedinstvenu odrednicu *Naklada Jesenski i Turk* (Zaslon 2).

Odabirom te poveznice, korisnik dobiva popis bibliografskih jedinica koje su vezane uz ovog nakladnika (Zaslon 3).

Odabirom određene bibliografske jedinice, korisnik može vidjeti njezin opis, kao i pronaći podatak je li dostupan za posudbu (Zaslon 4).

Na zaslonu s rezultatima pretraživanja na upit *Jesenski i Turk* korisnik može, odabirom grafičkog znaka pored naziva nakladnika, vidjeti detaljni prikaz normativnog zapisa sa sadržajem zapisa u korisničkom formatu. Ovo je jedno od mogućih rješenja za prikaz normativnog zapisa u korisničkom formatu, koji uključuje nove, korisniku razumljivije termine za pojedine dijelove zapisa: "jedinstveni oblik naziva" umjesto "jedinstvena odrednica" i "varijante naziva" umjesto "opća uputnica" (Zaslon 5).

Osim ostalih podataka o kojima je bilo riječi u prikazu sadržaja normativnog zapisa, na ovom mjestu korisnik dobiva podatak o elektroničkoj adresi mrežne stranice nakladnika, kojoj može izravno pristupiti preko poveznice. Odabirom poveznice koju predstavlja identifikator zapisa, korisnik može dobiti i prikaz normativnog zapisa u formatu UNIMARC (Zaslon 6).

Pristupom mrežnoj stranici nakladnika koji se ostvaruje preko normativnog zapisa proširuje se bibliografska informacija, tako što na njoj korisnik može naći kratki sadržaj ili prikaz knjige koja ga zanima, dobiti dodatne podatke o autoru, cijeni knjige i mogućnosti narudžbe ili kupovine, preko knjižarske mreže ili elektroničkim putem. Osim podataka vezanih uz izdanja određenog nakladnika, korisniku su dostupni i podaci o samom nakladniku, kao što su adrese i brojevi telefona za kontakt, podaci o ostalim djelatnostima nakladnika kojima to nije primarna ili jedina djelatnost i sl., pri čemu širina informacija, ažurnost i korištenje svih mogućnosti koje daje ovaj medij ovise isključivo o onome tko te stranice uređuje i održava (Zaslon 7).

Korisnici će moći pregledavati normativne zapise za nazive nakladnika na navedeni način, preko kataloga, ali se također ovi zapisi mogu učiniti dostupnima

³² <http://www.nsk.hr/opac-crolist/crolist.html>

i preko posebnog popisa hrvatskih nakladnika, kao dio mrežnih stranica Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Za ove potrebe mogao bi se preraditi postojeći popis naslovljen *Hrvatski izdavači na Webu* koji trenutno omogućuje pristup mrežnim stranicama dvadeset i četiri hrvatska nakladnika³³ (Zaslon 8).

Osim navedenih mogućnosti, jedno od važnih područja primjene normativne datoteke za nazive nakladnika bilo bi njezino korištenje u izradi kazala nakladnika za dva niza sekundarnih publikacija Nacionalne i sveučilišne knjižnice: Hrvatsku bibliografiju. Niz A, Knjige i Knjige u tisku.³⁴ Bibliografske jedinice obrađene u pojedinom broju ovih publikacija mogle bi se pronaći, osim prema već postojećim kriterijima (autor, naslov, ISBN, predmetnica, skupina UDK) i prema nazivima nakladnika, što bi također davalo dodatnu bibliografsku vrijednost ovim sekundarnim publikacijama.

Ova mogućnost već je predviđena, između ostalih kazala, na glavnom zaslonu elektroničkih izdanja spomenutih publikacija (Zaslon 9).

8 Zaključak

Koncept okupljanja bibliografskih zapisa preko normativne datoteke nakladnika prikazan u ovome radu temelji se na pretpostavci o važnosti uloge nakladnika u procesu nastanka publikacije. Naime, nakladnik nije odgovoran samo za proizvodnju (u tehničkom smislu) i raspačavanje dokumenta, već ima i važnu ulogu pri izboru sadržaja i uređivanju rukopisa odnosno ima određenu vrstu intelektualne odgovornosti za stvaranje publikacije. Stoga bi krajnji cilj normativne datoteke za nazive nakladnika bio povezivanje svih entiteta koji su sudjelovali u izdavanju neke bibliografske jedinice i koji se na publikaciji identificiraju izrazima nakladnik, sunakladnik, izdavač, suizdavač i sl.

Treba, na kraju, istaknuti i neospornu važnost uloge nakladnika u širem kontekstu jedne kulture i naroda, a naročito ako se radi o maloj kulturi i narodu. Smatramo da su stvaranje ovakve datoteke i mogućnosti njezine primjene prikazane u ovom radu (integralni adresar, internet, aktualne informacije, promidžba novih izdanja preko prikaza, recenzija) poticajne za razvoj i osnaživanje uloge nakladništva u hrvatskoj kulturi. Suradnja knjižničara i nakladnika može tome značajno pridonijeti.

³³ <http://www.nsk.hr/knjizara/ostali-izdavaci.html> (2004-03-02)

³⁴ Hrvatska bibliografija. Niz A, Knjige izlazi u tiskanom i u elektroničkom obliku (<http://www.nsk.hr/bibliografije/niza.html>), a Knjige u tisku samo u elektroničkom obliku (<http://www.nsk.hr/bibliografije/cip.html>).

LITERATURA

Bourdon, Françoise. Functional requirements and numbering of authority records (FRANAR) : to what extent authority control can be supported by technical means? <http://www.ifla.org/IV/ifla67/papers/096-152ae.pdf> (2004-03-05)

Functional requirements for bibliographic records : final report / IFLA Study Group on the Functional Requirements for Bibliographic Records ; approved by the Standing Committee of the IFLA Section on Cataloguing. <http://www.ifla.org/VII/s13/frbr/frbr.pdf> (2004-03-05)

Guidelines for authority records and references. 2nd ed. München : K. G. Saur, 2001.

Hrvatska bibliografija. Niz A, Knjige / glavni urednik Irina Pažameta. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 1999-. <http://www.nsk.hr/bibliografije/niza.html> (2004-03-05)

Hrvatska bibliografija. Niz C, Serijske publikacije / glavni urednik Elza Erdelji. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 1997-. <http://www.nsk.hr/bibliografije/index.html> (2004-03-05)

Hrvatska norma HRN ISO 1086 : Informacije i dokumentacija – Naslovni listovi knjiga. 2. izd. Zagreb : Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo, 2001.

ISBN users' manual. 4th revised ed. Berlin : International ISBN Agency, 2001. <http://www.isbn-international.org/en/userman/download/ISBNmanual.pdf> (2004-03-05)

Katić, Tinka. Primjena formata UNIMARC pri katalogizaciji starih knjiga : praksa Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 39, 3-4(1996), 31-50.

Knjige u tisku : CIP – katalogizacija u publikaciji / glavni urednik Davorka Pšenica. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2002-. <http://www.nsk.hr/bibliografije/cip.html> (2004-03-05)

Načela prihvaćena na Međunarodnoj konferenciji o načelima katalogizacije, Pariz, listopad 1961. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 7, 3-4(1961), 171-176.

Portal CROLIST. <http://www.nsk.hr/opac-crolist/crolist.html> (2004-03-05)

Poslovna Hrvatska 2004. Zagreb : Zavod za poslovna istraživanja, 2004. [CD-ROM]

Pravilnik o predaji dobrovoljnog primjerka elektroničke publikacije Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici. <http://www.nsk.hr/izdavaci/obvezni.html> (2004-03-05)

Priručnik za UNIMARC : bibliografski format / prevela i priredila Mirna Willer. 2. hrv. izd. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica ; Hrvatsko knjižničarsko društvo, 1999.

UNIMARC manual : authorities format. 2nd revised and enlarged ed. München : K. G. Saur, 2001.

UNIMARC manual : bibliographic format. 2nd ed. München : Saur, 1994. Update 4 (2002).

Verona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga : prvi dio : odrednice i redalice. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1986.

Verona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga : drugi dio : kataložni opis. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1983.

Willer, Mirna. Rad na međunarodnoj dostupnosti zapisa preglednih kataložnih jedinica : 1995.-1998. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 42, 1-4(1999), 43-70.

Zakon o knjižnicama. // Narodne novine 105(1997).
<http://www.nn.hr/sluzbeni-list/sluzbeni/index.asp> (2004-03-05)

Živković, Daniela. Elektronička knjiga. Zagreb : Multigraf, 2001.

PRILOG

Datoteka Uređivanje Prikaz Favoriti Alati Pomoć

Nazad Pretraži Favoriti

Adresa: http://www.nsk.hr/opac-crolist/crolist_FAKE.html

DOGAĐANJA • OPĆE OBJAVIJE • USLUGE • KNJIŽNICE NA INTERNETU
OBJAVIJE ZA IZDAVAČE • KNJIŽARA • VIRTUALNA ŠETNJA

KATALOG NACIONALNE I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE

Odaberite pojam:

Upisite riječi:

Pritisnite:

OPSEG PRETRAŽIVANJA (NIJE OBVEZNO)

Jezik:

Bibliografska razina:

Vrsta zapisa:

Oblik sadržaja:

Godina izdavanja: početna: završna:

CroList: %

Zapisa po ekranu:

KLJUČNE RJEČI: majstor bulgakov ... znači: majstor i Bulgakov
elektronička građa ... znači: predmetnica : elektronička i građa
AUTORI: kishon ephraim ... znači: autor Kishon Ephraim
metel ... znači: autori čiji nazivi počinju slovima Metel
NASLOVI: the euro ... znači: naslovi koji počinju znakovima EURO
RJEČI IZ NASLOVA: krvotok • pluć • bolest - kronič • ... znači: krvotok III pluća i bolesti i ne kronične

Zaslou 1

Datoteka Uređivanje Prikaz Favoriti Alati Pomoć

Nazad Pretraži Favoriti

Adresa: http://www.nsk.hr/opac-crolist/crolist_FAKE.html

DOGAĐANJA • OPĆE OBJAVIJE • USLUGE • KNJIŽNICE NA INTERNETU
OBJAVIJE ZA IZDAVAČE • KNJIŽARA • VIRTUALNA ŠETNJA

Baza podataka: Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb

Tražili ste: **NAKLADNICI**

Vas upit: **Jesenski i Turk**

Odrednica / Uputnica Vrsta odrednice

- 1 **Jesenski i Turk (Zagreb).** - Vidi: **Naklada Jesenski i Turk (Zagreb)** [207 jedinica]
- 2 **Josip Turčinović (Pazin)** [47 jedinica]
- 3 **Juraj Šižgorić, Gradska knjižnica (Šibenik).** - Vidi: **Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić" (Šibenik)** [58 jedinica]
- 4 **Jurčić, Naklada, (Zagreb).** - Vidi: **Naklada Jurčić (Zagreb)** [82 jedinice]
- 5 **Jurici (Zagreb)** [5 jedinica]

Jednostavno pretraživanje | Složno pretraživanje | Primjeni | Mreza knjižnica | Početak

© 1996-2002 Unibis

Zaslou 2

Datoteka Uređivanje Prikaz Favoriti Alati Pomoć

Adresa: http://www.nsk.hr/opac-crostat/crostat_FAKE.html

DOGAĐANJA • OPĆE OBAVIJEŠTI • USLUGE • KNJIŽNICE NA INTERNETU
OBAVIJEŠTI ZA IZDAVAČE • KNJIŽARA • VIRTUALNA ŠETNJA

Baza podataka: Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb
Tražili ste: NAKLADNK
Vas upit: Jesenski i Turk

Naslov	
1 Thomas Kuhn i ratovi znanosti <i>Sardar</i> (2001) monografija (knjiga)	☐
2 Derrida i kraj povijesti <i>Sim</i> (2001) monografija (knjiga)	☐
3 Lacan i postfeminizam <i>Wright</i> (2001) monografija (knjiga)	☐
4 Marshall McLuhan i virtualnost <i>Horrocks</i> (2001) monografija (knjiga)	☐
5 Heidegger i nacisti <i>Collins</i> (2001) monografija (knjiga)	☐
6 Wittgenstein i psihoanaliza <i>Heaton</i> (2001) monografija (knjiga)	☐
7 Baudrillard i milenij <i>Horrocks</i> (2001) monografija (knjiga)	☐
8 Nietzsche i postmodernizam <i>Robinson</i> (2001) monografija (knjiga)	☐
9 Hawking i um Boga <i>Coles</i> (2001) monografija (knjiga)	☐
10 Einstein i rođenje velike znanosti <i>Coles</i> (2001) monografija (knjiga)	☐
11 Moda Galović (2001) monografija (knjiga)	☐
12 Filozofija u tragičkom dobu Grka <i>Nietzsche</i> (2001) monografija (knjiga)	☐
13 Freud i sindrom lažnog sjećanja <i>Mallon</i> (2001) monografija (knjiga)	☐
14 Donna Haraway i genetski modificirana hrana <i>Myerson</i> (2001) monografija (knjiga)	☐
15 Foucault i queer teorija <i>Spargo</i> (2001) monografija (knjiga)	☐

Zaslón 3

Datoteka Uređivanje Prikaz Favoriti Alati Pomoć

Adresa: http://www.nsk.hr/opac-crostat/crostat_FAKE.html

DOGAĐANJA • OPĆE OBAVIJEŠTI • USLUGE • KNJIŽNICE NA INTERNETU
OBAVIJEŠTI ZA IZDAVAČE • KNJIŽARA • VIRTUALNA ŠETNJA

Baza podataka: Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb
Detaljni prikaz bibliografskih jedinica

11.10.2004

identifikator:	ISBN 953-222-120-4
autor:	O'Hara, Kieron
naslov:	Platon i internet / Kieron O'Hara ; [prijevod Neven Dužanec]
impresum:	Zagreb : Naklada Jesenski i Turk, 2003.
matematični opis:	75 str. ; 18 cm
nakladnička cjelina:	Biblioteka Znanost u džepu
napomene:	Prijevod djela: Plato and the Internet. - Ključni pojmovi: str. 71-75. - Bibliografske bilješke: str. 61-66 ; preporučena bibliografija: str. 67-70.
predmetnice:	Plato--Teorija znanja Epistemologija--Informatičko doba
udk:	165.004 * 1 Plato
ostali autori:	Dužanec, Neven.
signatura:	689.177

--- monografija --- hraz 2 - 430911079 ---

Broj primjerka	Inventarni broj	Lokacija	Signatura	Status	Rok razduženja
990426461	CM4792/2003	Zatvoreno spremište	689.177	--	--

Jednostavno pretraživanje | Složno pretraživanje | Primjeri | Mreža knjižnica | Početak

Zaslón 4

7. SEMINAR ARHIVI, KNJIŽNICE, MUZEJI...

Datoteka Uređivanje Prikaz Favoriti Alati Pomoć

Nazad Pretraži Favoriti

Adresa http://www.nsk.hr/opac-crostat/crostat_FAKE.html Idi Links

DOGAĐANJA • OPĆE OBAVIJEŠTI • USLUGE • KNJIŽNICE NA INTERNETU
OBAVIJEŠTI ZA IZDAVAČE • KNJIŽARA • VIRTUALNA ŠETNJA

Baza podataka: **Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb**
Konskripcija prikaz normativnog zapisa 20.11.2003

Jedinstveni oblik naziva: **Naklada Jesenski i Turk (Zagreb)**
ISBN: 953-6483
953-222
Napomena: Djeluje od 1995. godine
Varijante naziva: Jesenski i Turk (Zagreb)
Naklada Jesenski & Turk (Zagreb)
Jesenski & Turk (Zagreb)
Izvor podataka: Thomas Kuhn i ratovi znanosti / Ziauddin Sardar. Zagreb : Naklada Jesenski i Turk, 2001.
11.09 / Noam Chomsky. Zagreb : Naklada Jesenski & Turk, 2002.
Elektronička lokacija: <http://www.jesenski-turk.hr>

--- UNIMARC authority zapisi--731121001---

[Jednostavno pretraživanje](#) | Složeno pretraživanje | Primjeri | Mreža knjižnica | Početak

© 1996-2002 Unibis

Zaslon 5

Datoteka Uređivanje Prikaz Favoriti Alati Pomoć

Nazad Pretraži Favoriti

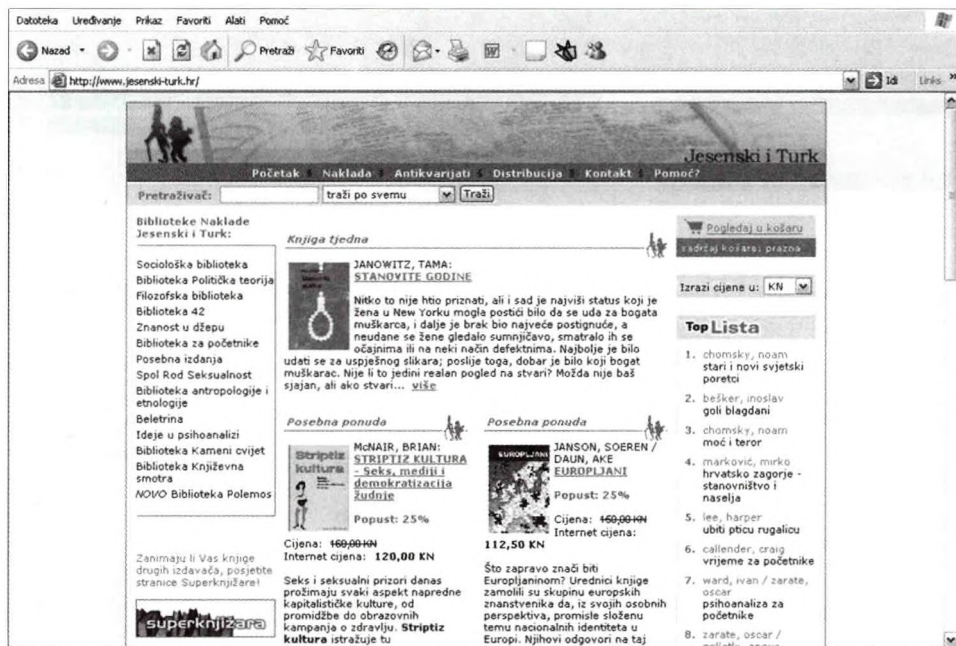
Adresa http://www.nsk.hr/opac-crostat/crostat_FAKE.html Idi Links

DOGAĐANJA • OPĆE OBAVIJEŠTI • USLUGE • KNJIŽNICE NA INTERNETU
OBAVIJEŠTI ZA IZDAVAČE • KNJIŽARA • VIRTUALNA ŠETNJA

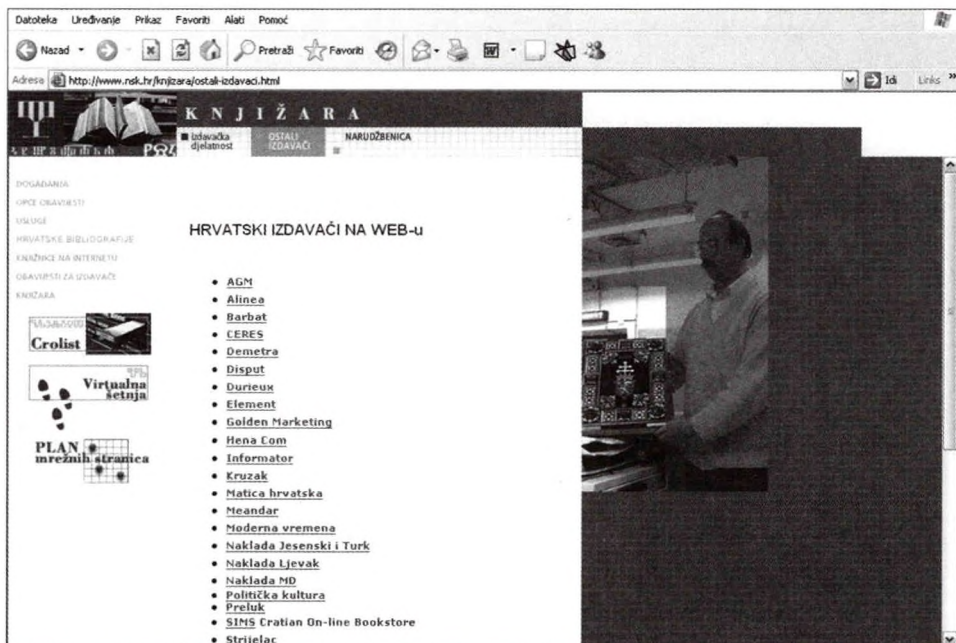
Baza podataka: **Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb**
Detaljni prikaz normativnog zapisa 24.11.2003

00000nx 2200000n. 45.
001 731121001
017 71 \$a 953-6483
\$2 ISBN
017 71 \$a 953-222
\$2 ISBN
100 ## \$a 20031121 ahrv0191 ba
152 ## \$a PPIAK
210 02 \$a Naklada Jesenski i Turk
\$b Zagreb
300 0# \$a Djeluje od 1995. godine
410 02 \$a Jesenski i Turk
\$c Zagreb
410 02 \$a Naklada Jesenski & Turk
\$c Zagreb
410 02 \$a Jesenski & Turk
\$c Zagreb
\$c izdavačka djelatnost, izdavačke kuće, izdavači
801 #0 \$a HR
\$b NSK
810 ## \$a Thomas Kuhn i ratovi znanosti / Ziauddin Sardar. Zagreb : Naklada Jesenski i Turk, 2001.

Zaslon 6

Zaslon 7

Zaslon 8

7. SEMINAR ARHIVI, KNJIŽNICE, MUZEJI...

Datoteka Uređivanje Prikaz Favoriti Alati Pomoć
 Nazad Pretraži Favoriti
 Adresa: <http://niskrolist.nsk.hr/bib/249/>

KAZALA		
UDK	ISBN	ISSN
AUTORI	NASLOV	PREDMETNICE
NAKLADNICI	ČASOPISI	ISMN

© 2001 NSK-Zagreb, Unibis

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIZNICA U
 ZAGREBU
 HRVATSKA
 BIBLIOGRAFIJA
 CIP
 KATALOGIZACIJA U PUBLIKACIJ
 HC03 3670 -4133
 2003

CIP - KATALOGIZACIJA U PUBLIKACIJ, 2003
 GLAVNI NIZ

0 OPCENITO
 001 Znanost i znanje

FLEM-Ath, Rand
 Otisak Atlantide : otkrivanje tajne o davno izgubljenoj civilizaciji / Rand Flem-Ath, Colin Wilson. [prevela Vesna Čuk]. - Zagreb : Stari grad, 2003. - 396 str., 21 cm. - (Biblioteka Saturn)
 Prijevod djela: The Atlantis blueprint.
 ISBN 953-6716-31-3
 001.94(309)

HC03-3670

NAJUSPJEŠNIJE zagrebačke inovacije : zbornik : 2001. - 2003. / [urednik Neven Marković]. - Zagreb : Savez inovatora Zagreba, 2003. - 160 str. : ilustr. (pretežno u bojama) ; 21 cm
 ISBN 953-98435-1-0
 001.895(497.5 Zagreb)"1991/2000"(082)

HC03-3671

UGLEDNI hrvatski znanstvenici u svijetu = Distinguished Croatian scientists in the world / urednik = editor Janko Herak. - Zagreb : Hrvatsko-američko društvo, 2002. - ([Zagreb] : Ina-Naftaplin). - sv. : ilustr. ; 24 cm
 Tekst usporedo na hrv. i engl. jeziku.
 ISBN 053-07225-5 7 (ciolina)

Zaslon 9